

Nutrine, ogledala

Pekšić, Anamaria

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:865799>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2023-09-23**



Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)



Akademija likovnih umjetnosti

Sveučilišta u Zagrebu

Nastavnički odsjek

Studentica: Anamaria Pekšić

Završni rad

„NUTRINE, OGLEDALA”

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

Zagreb, 2018./2019.

„NUTRINE, OGLEDALA”

AUTOPORTRET

„Ono sve što znaš o meni

To je stvarno tako malo

U dv'je riječi sve bi stalo

Kada pričala bi ti

Ono sve što znaš o meni

To i drugi ljudi znaju

Što mi ruku samo daju

Il' na pozdrav mahnu tek

Ne znam dal' dan će doći

Kad ćemo sami ostati

Kad ćemo dugo pričati

Jedno drugom sav, sav život svoj

Jer ono sve što znaš o meni

To je samo stara bajka

Ja sam jedna od djevojaka

Koje viđaš svaki dan”¹

¹ Arsen Dedić, *Ono sve što znaš o meni*

SAŽETAK

Koliko informacija jedan pogled na našu vanjštinu pruža slučajnom prolazniku, kolegi ili prijatelju? Ovim autoportretom u tehnici akvatinte nadala sam se prikazati jedan dio sebe za čije je objelodanjenje potrebno zagrebat malo dublje ispod površine.

Koliko dobro nas ljudi kojima smo okruženi poznaju? Koliko duboko jetka² njihov pogled u našu nutrinu? U kutovima zidova zakučaste paučine nitko ne vidi osim nas. Samo oni koji traže gledaju.

Ovaj autoportret nastao je prvo kao crtež grafitom, a tek kasnije kao mezzotinta u kombinaciji s akvatintom i bakropisom. Mezzotintu sam, kao i akvatintu, ovom prilikom radila prvi put. Svidio mi se cjelokupan proces, poliranje, njihanje i grebanje pločice, otiskivanje... Proces je slojevit, baš kao što su ljudi. Skica se sastoji od plastički riješenoga lica i sfumatičnog rastera koji najednom prestaje pa lice izgleda kao da izvire iz oblaka. Ostatak crteža riješen je linijski. Takvim rasporedom nastaje lijep kontrast meke punine i oštre praznine. Grafička realizacija malo je drugačija. Za razliku od crteža, cijela pozadina grafike je zatamnjena, pa lice ne izranja iz oblaka, već iz tame koju poništava promatraču nepoznat izvor svjetlosti. S obzirom na različitost tehnike sfumatičan efekt tame sa skice na grafici je više baršunast.

Otkako sam upoznata s ovim umjetnicima, privlače me svjetlost i sakralnost Caravaggia i Georges de la Toura, ali i ekspresija i sjetna snaga Käthe Kollwitz. Mekoća i oštrina, blagost i silina. Ti su kontrasti istiniti, moji. Mislim da se utjecaj tih umjetnika na moj senzibilitet ocrtava na ovoj grafici. Kada bi me netko htio bolje upoznati, izrazila bih se svojim radovima i djelima umjetnika koja su utkana u moje pamćenje i ruke. Ovim autoportretom sam se nadala prikazati jedan dio sebe koji se možda ne ocrtava na mome licu, ali ga ja vidim u ogledalu.

² Nagrizanje, kem. postupak kojim se na površinu kovine ili stakla djeluje s pomoću kiseline, razblažene u vodi ili alkoholu.



„Autoportret”, 2018., grafit na papiru



„Autoportret”, 2019., mezzotinta i akvatinta

PORTRETI

Pod širokim šeširima, u odjeći apartnoj
– u džepove ruke i u duše tajne
duboko zakopali –
iz zimske bijele noći
ulaze i žure za svoj stalni sto

Likeri Kave Cigarete

I čas je došo
da se ulazi polako u probleme

Na licima se užiju i plamte tajne vatre
plamte plamte

Odjednom
svi ih puti izvedu u suhu žutu i beskonačnu prazninu

Kuda?

Duša dušu počinje da mrzi
i muči

Iz duša skrite tajne iziđu u oči

S rukama pod teškim glavama na stolu
zaćute

U vazi među njima
zaboravljen
tih i crven
cvijet ljubavi
gori³

³ Antun Branko Šimić, *Cvijet u kavani*, zbirka *Preobraženja*, 1920.

SAŽETAK

Ove sam godine akrilom slikala svoje kolege u spontanim trenucima. Portreti su mi oduvijek bili zanimljivi jer mi se činilo da na slikama ne žive samo ljudi i njihova lica, u platna se uvuku i njihove tajne i najdublje čežnje. Na taj način o njima doznajemo nešto što je neizgovoreno, a opet je njihov sastavni dio.

Slikarstvo me očaravalo od djetinjstva. Mogla bih nabrojati mnoštvo slikara kojima sam se divila i čije su mi slike predstavljale stalnu fascinaciju. Uvijek su to bile slike u kojima su živjeli neki nepoznati ljudi čije sam tajne željela saznati. Iako danas postoji širi spektar slika i tema koje me zanimaju, ljudi i dalje ostaju predmet mog proučavanja.

Ove godine ti ljudi su moji prijatelji i kolege. S njima provodim puno vremena ovdje na Akademiji, a svejedno još toliko toga ne znamo jedni o drugima. Ponekad riječi nisu potrebne da bismo saznali od čega su ljudi satkani. Koliko god željeli nešto sakriti ili drugima pokazati samo jedan dio sebe, iz duša skrivene tajne iziđu u oči. Na svojim slikama prikazivala sam te tajne. Kao predloške za slike koristim fotografije spontanih trenutaka, kao što su pauza za kavu i vrijeme provedeno u zajedničkom radu ili odmoru. Ove sam godine slikajući te trenutke prvi put koristila akrilne boje i otkrila nove mogućnosti.

Čvrsto čuvam svoje divljenje i zato napredujem sporo, tako je oduvijek bilo. No to nije nužno loše. Ne znam kako će se moji motivi dalje mijenjati, za to saznati ima još vremena. Zasada mi je drago što sam ove ljude s kojima dijelim dane, na neko vrijeme spremila na platno.



Gore: „Imaš nešto u kosi”, 2019., akril na platnu

U sredini: „Melankolija”, 2018., akril na platnu

Dolje: „Elia”, 2019., akril na platnu

RELJEFI

SAŽETAK

Ubodnom pilom rezala sam skicom određene oblike koje sam, dio po dio, slagala u cjeline koje tvore intimne trenutke. Nastali su drveni reljefi kojima sam u promatraču naumila izazvati osjećaj topline.

Na početku ove akademske godine nisam imala potpuno jasnu ideju o svojim budućim radovima. Znala sam samo da želim da budu upotrebljivi, ne samo eksperimenti i izložci na završnoj izložbi, već stvarno nešto što ima svoju funkciju i značenje. Nipošto ih nisam htjela baciti ili reciklirati nakon što godina završi.

Počela sam s reljefima u glini, no nisam uspijevala prenijeti ono što sam htjela. Kao ni u životu, u umjetnosti se ništa plemenito ne može postići silom. Trebalo mi je malo vremena da shvatim što želim da moj rad govori i kako to želim postići. Odabrala sam nekoliko svojih crteža koje sam prevela u jednostavnije oblike i potom ih izrezala ubodnom pilom. Materijal koji mi je najbolje odgovarao bilo je drvo, daske različitih debljina koje sam, izrezane u siluete, lijepila jedne na druge. Drvo mi se od ponuđenih materijala najviše svidjelo jer je meko, ima prašnjav, sfumatičan dojam. Prirodna boja tog drva lijepa je i suptilna, dopušta motivima da vode glavnu riječ. Nekim reljefima sam dodavala deblji i tanji filc različitih boja kada sam nešto htjela posebno naglasiti. Veliku ulogu imaju i sjene zbog kojih planovi dolaze do izražaja. Na nekim dijelovima sjene tvore deblje i tanje obrisne linije, pa reljefi doista imaju i dimenziju crteža. Svi reljefi koje sam napravila pričaju intimne priče, prikazuju lijepe trenutke. Moji radovi poput ogledala zrcale unutarnje doživljaje koji tvore svojstvenu atmosferu i, nadam se, u promatraču izazivaju osjećaj topline.

Trudim se unijeti ljubav u sve što radim. Upravo iz tog razloga, radove koje napravim ne podređujem samo umjetnosti, koristim ih prvenstveno kao predmete u kojima čuvam razmišljanja i osjećaje. Da je drugačije, to ne bih bila ja.



„Pljesak”, 2018., lijepljene drvene ploče
(medijapan i lijepljeni karton) i filc



U sredini: „Elia”, 2019., lijepljene drvene ploče
(medijapan i lijepljeni karton)

Sasvim lijevo: „Zagrljaj”, 2018., lijepljene drvene ploče
(medijapan i lijepljeni karton)

Gore desno: „Kuća za ptice”, 2019., lijepljene drvene ploče
(medijapan i lijepljeni karton) i filc

Sasvim desno: „Mama i ja”, 2019., lijepljene drvene ploče
(medijapan i lijepljeni karton)